

Наконечний В. В.,
канд. політич. наук,
радник Харківського міського голови,
Харківський міськвиконком

Владні відносини в управлінні містом

Домінантними ознаками місцевого самоврядування на рівні міста виступають його правова, організаційна, фінансова автономія стосовно інших органів місцевого самоврядування (ОМС), а також по відношенню до державних органів [1, с. 6].

Аналізуючи сутнісні параметри владних відносин ОМС та органів державної влади, можна виділити ряд базових відмінностей між ними. Насамперед – розуміння характеру влади, коли центральна державна влада, будучи верховною та суверенною, здатна самотійно проводити різноманітні рішення в житті, а ОМС – підзаконна влада, діяльність якої окреслена верховною державною владою. Суттєва відмінність полягає також у чіткому розмежуванні сфер повноважень між органами державної (центральної) влади та ОМС. Самостійність ресурсної бази також є суттєвою ознакою у розмежуванні двох форм влади. Так, органи державної влади мають більш широкий доступ до ресурсів, ніж ОМС, які суттєво обмежені у виборі тих чи інших ресурсів.

У країнах Заходу, яким притаманні давні ліберально-демократичні традиції, ОМС активно взаємодіють з громадянським суспільством. Як зазначається в Оксфордському Маніфесті, що був прийнятий в якості Порядку денного на ХХІ століття представниками Ліберального Інтернаціоналу (27–30 листопада 1997 р.), громадянське суспільство включає вільних громадян, які співіснують у межах встановлених законом, з чітко гарантованими індивідуальними правами за умови обмеження урядових повноважень та демократичної підзвітності [2]. Держава наразі вважається інструментом, що існує для служби громадянам, саме органи державної влади мають поважати принципи демократичної підзвітності. Слід зазначити, що у поєднанні громадянському суспільству та конституційній демократії притаманна властивість забезпечення стабільної основи для політичного порядку, підґрунтям якого є цінності демократії.

Таким чином, слід зазначити, що місцеві жителі, будучи найбільш зацікавленими у вирішенні проблем місцевого значення, які їх безпосередньо стосуються, беруть участь у формуванні ОМС та можуть здійснювати дієвий контроль за їхньою діяльністю. Місцеве самоврядування сприяє розвитку у населення ініціативності, активності, обумовлюючи різноаспектний розвиток суспільних сил. Громадяни, звільняючись від патерналістських очікувань, перестають покладатися лише на державу у власних справах та звикають покладатися на власні сили. За умови, коли індивіди беруть відповідальність на себе, проектуючи власні стратегії у суспільно-політичному просторі задля

ефективної організації життєдіяльності територіальної громади, демократія в Україні може отримати нові можливості. Адже громадяни наразі виступатимуть носіями суспільного ладу, при якому конкретні умови життя та розвиток територіальної громади міста будуть засновані на реальних механізмах самоврядування в містах.

Література

1. Куйбіда В. Міське самоврядування і управління територіальним розвитком: історичні аспекти, сучасні реалії і проблеми удосконалення / В. Куйбіда. – Львів : Літопис, 1999. – 171 с.
2. Oxford Manifesto 1997 [Електронний ресурс] // Liberale International. – Режим доступу : http://www.liberal-international.org/editorial.asp?ia_id=537&lang=english